

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 60.

Sreda 27. julija 1927.

Leto II.

Komunike oblastnega tajništva SSJ za mariborsko oblast o zaključnih pogajanjih med Dekalisti in Naprejevo skupino (JSDS)

V nedeljo, dne 24. julija 1927, so se vršila v Mariboru v »Ljudskem domu« zaključna pogajanja med Dekalisti in »Naprejevo« skupino JSDS.

Za oblastno organizacijo SSJ mariborsko je bil navzoč na izrednem oblastnem zboru v Celju izvoljeni pregovarjalni odbor. Prav tako je bila zastopana skupina Dekalistov in »Naprejeva« skupina po svojih zastopnikih.

Konferenci je predsedoval sodr. Eržen, dočim je podal izjave za SSJ sodr. Petejan, za Dekaliste Gustinčič (Ljubljana) in za »Naprejevo« grupo Klemenčič (Ljubljana).

Predmet razgovorov je bil enoten nastop delavstva pri predstojenih volitvah v narodno skupščino.

S. Eržen je takoj pri otvoritvi konference sporočil, da se vrše razgovori na podlagi soglasno sprejetih predlogov skupne javne konference med zastopniki oblastne organizacije SSJ mariborske in Dekalistov v Mariboru, ki se je vršila v četrtek, dne 21. julija 1927, v Mariboru v »Ljudskem domu« ob navzočnosti okroglo 200 sodrugov in sodružic. Predlog glede enotnega nastopa, ki ga je sprejela ta konferenca, se glasi:

»SSJ za mariborsko oblast, Dekalisti in »Naprejeva« skupina nastopijo pri volitvah v narodno skupščino, dne 11. septembra enotno, t. j. s skupno listo.

Vsaka izmed koaliranih strank oziroma grup obdrži svoj program. Kot volilne parole se sprejmejo tiste, ki jih je predložil DKRB in ki so bile objavljene v »Enotnosti« št. 25 z dne 8. jul. 1927 z dodatkom »za enotno strokovno gibanje v Jugoslaviji« ter one, ki jih je sprejel izredni oblastni zbor SSJ za mariborsko oblast 17. jul. v Celju in ki so bile priobčene v »Del. Politiki« št. 58 z dne 20. jul. 1927 na drugi strani.

Odkloni se pismo, ki ga je poslal pokrajinski volilni odbor DKRB v Ljubljani dne 3. julija 1927 pokrajinskemu načelstvu SSJ za Slovenijo in ki je bil priobčen v »Enotnosti« št. 25 z dne 8. jul. 1927.

Glede imena skupne liste bo sklepala skupna konferenca v nedeljo, dne 24. julija, ki se bo vršila v Mariboru. Istotako bo ta konferenca sklepala o kandidaturah.

Mariborski Dekalisti so bili poverjeni, da pozovejo na konferenco odbor, ki je bil izvoljen z njihove strani na konferenci v Studencih dne 26. junija 1927, za pogajanja z oblastno organizacijo SSJ mariborsko. Obenem so dobili naročilo, da obvestijo o konferenci tudi skupino »Napreje« (JSDS).

V imenu grupe Dekalistov je izjavil inž. Gustinčič: Z SSJ razgovarja samo tedaj, ako velja ta razgovor kot obvezen za celo Slovenijo in s pridržkom, da bo sklepe konference predložil pristojnim forumom v odobritev, ki se sestanejo v nedeljo, dne 31. julija. Obenem je vztrajal na tem, da mora SSJ sprejeti pogoje, ki so ji bili sporočeni, ozi. diktirani od ljubljanskega odbora Dekalistov z dne 3. julija 1927 in ki jih je mariborska skupna konferenca

med SSJ in Dekalisti v četrtek, dne 21. julija 1927 soglasno odklonila.

Klemenčič je v imenu »Naprejeve« skupine izjavil, da njegova skupina, ki jo zastopa, na konferenco ni bila vabljen, da torej njegove izjave niso obvezne. Strinja pa se z zahtevami, ki jih je stavil Gustinčič.

Sodr. Petejan je izjavil, da prej ko slej oblastna organizacija SSJ stoji na stališču in osvaja sklepe mariborske skupne konference z dne 21. julija 1927. Na konkretno iznesene očitke Gustinčiča, je istega pozval, da naj točno in precizno izjavi, kdaj je SSJ sodelovala s policijo. Z medklicem je Gustinčič izjavil, da se to tiče Golmajerja, na kar je Petejan podal izjavo, da bo predlagal oblastnemu vodstvu SSJ, da preko strankine centrale v Beogradu, kjer se danes Golmajer nahaja, zahteva, da se Golmajer o iznešenem očitku Gustinčiča izjavi. Na ponovno vprašanje s. Petejana, da naj Gustinčič iznese še nadaljne dokaze sodelovanja SSJ s policijo, isti ni vedel, oziroma mogel navesti nobenega slučaja.

Ker je Gustinčič trdil, da je Sitter, oblastni poslanec v ljubljanski oblastni skupščini, glasoval za žalno brzojavko o priliki smrti rumunskega kralja, je Petejan izjavil, da bo predlagal strankinemu vodstvu, da Sitterja takoj pozove in zahteva od njega precizno izjavo, na kar bo stranka uvedla nadaljne postopanje. Na vprašanje s. Petejana, kdaj se je SSJ izrekla za monarhijo, predstavniki obeh skupin niso mogli navesti ničesar.

Po daljši debati, v kateri so delavski zastopniki iz zunanjih krajev, med njimi tudi več Dekalistov, pledirali za skupen nastop in se izjavili za enotnost na podlagi priobčenih sklepov mariborske konference z dne 21. julija, medtem ko sta Gustinčič in Klemenčič odklanjala sklepe mariborske konference, je predsednik sodrug Eržen reasumiral debato in stavil vprašanje na skupino Dekalistov, ali sprejme soglasne sklepe mariborske konference. Isto vprašanje je ponovil na zastopnike »Naprejeve« skupine (JSDS).

V imenu grupe dekalistov je izjavil inž. Gustinčič, da na podlagi teh sklepov enoten nastop ni mogoč.

V imenu »Naprejeve« skupine je izjavil Klemenčič, da tudi on te sklepe odklanja.

S. Eržen je izjavil, da smatra, da je s tem konferenca zaključena. Konstatira, da je Gustinčič v imenu Dekalistov in Klemenčič v imenu »Naprejeve« skupine odklonil skupen nastop na podlagi sklepov, ki jih je soglasno napravila mariborska konferenca dne 21. julija. S tem sta obe grupi enoten nastop pri volitvah odklonili.

Konferenca, ki je pričela ob desetih, se je zaključila pred eno uro.

K temu komunikeju, ki točno ugotavlja potek pogajanj in vzroke razdora, ni treba nobenega komentarja. Sodijo in komentirajo naj razredno zavedni delavci sami!

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,

Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22. Ljubljana VII., Zadrugi dom.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1—Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1—Din. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2-25 D. Pri večjem številu objav popust.

Konferenca Kranjskih zaupnikov za popolno delavsko enotnost.

Na nedeljo 24. julija je sklical združeni volilni odbor SSJ in »Zedinjenja« konferenco delavskih zaupnikov iz Ljubljane in Kranjske. Konferenca se je udeležilo dvesto zaupnikov, med njimi tudi več pristašev Dekalistov. Med drugim so bili zastopani sledeči kraji: Ljubljana, Moste, Vič, Zgor. Šiška, Brezovica, Borovnica, Logatec, Stari trg pri Rakeku, Jesenice, Lesce, Tržič, Kranj, Kamnik, Mengeš, Zalog, Vevče, Zagorje, Novo mesto, Trebnje, Št. Vid, Ježica itd.

Glavni poročili sta podala ss. Likar in Kitek. Predsedstvo konference so vodili ss. Sedej, Avsenek (Jesenice) in Plevnik (Novo mesto).

V debati so vsi sodrug obsojali one, ki hočejo še naprej razkol. Obenem so pa zahtevali, da se upostavi ne samo enotna delavska lista za volitve, temveč tudi enotna delavska socialistična stranka.

Tozadevno je konferenca soglasno sprejela po s. Štuklju predložen apel na Dekaliste in »Naprejeve«.

V tem pozivu se zahteva od omenjenih dveh vodstev, da se tekom 48 ur:

1. izjavita za enotno delavsko listo na podlagi onih parol, s katerimi je šla v volilni boj Združena Delavska Lista pri letošnjih oblastnih volitvah;

2. da opustita vse napade in žalitve napram drugim proletarskim skupinam;

3. da se jasno in nedvoumno izjavita za enotno delavsko socialistično stranko.

Ako bi vodje Dekalistov in »Naprejeve« ta zadnji delavski apel odklonili, se jih bo smatralo za delavske sovražnike, preko katerih bo delavstvo upostavilo in ohranilo svojo popolno strokovno, kulturno in politično enotnost.

Za mesto Ljubljana je konferenca soglasno določila kot kandidata ss. Milnarja in Kiteka.

Za Kranjsko je konferenca soglasno predlagala za nosilca liste s. Likarja.

Srečke kandidate izvolijo okrajne konference.

Tako soglasne in enodušne konference že dolgo ni bilo v Ljubljani. Živela združena delavska lista!

Živela enotna delavska socialistična stranka!

Delavcem, kmetom in nameščencem Slovenije!

Pod tem naslovom je izšel za letošnje oblastne volitve velik lepak, podpisan od Socialistične stranke Jugoslavije, skupine »Zedinjenje« in skupine »Enotnosti«. Sodrugi se ga bodo še spominjali, saj je bil nalepljen po zidovih in plotovih delavskih krajev.

Na tem lepaku je bilo med drugimi pisano sledeče:

»V tem gospodarskem in političnem položaju je nujno potrebna samoobramba delavskega razreda proti kapitalističnemu izkoriščanju...

V teh zapletenih in nevarnih časih je nujno potrebno, da se prebudi delovno ljudstvo k razredni zavesti, da se iztrže izpod političnega vpliva meščanstva... in da se poživijo njegove razredne organizacije, brez katerih bo vedno samo igračka v rokah kapitalističnih izkoriščevalcev.

Ti razlogi so dovedli podpisane delavske stranke, da se združijo pri teh volitvah v blok delavcev, kmetov in nameščencev ter da postavijo svojo enotno fronto proti fronti kapitala.

Samo tako delavci, kmetje in nameščenci lahko branijo svoje koristi pred izkoriščevalci.

Nato so sledile parole:

1. Proti terorju reakcije.
2. Za svobodo tiska, zborovanja in združevanja.
3. Proti vsem izjemnim zakonom, posebno proti zakonu o zaščiti države.
4. Za odpravo davka na ročno delo.
5. Za progresivno obdavčenje.
6. Za enotno socialno zavarovanje vseh delojemalcev za slučaj bolezni, nezgode, brezposelnosti, onemoglosti in strasoti.

7. Za kontrolo delavcev in nameščencev v vseh industrijskih podjetjih.

8. Za stanovanjsko zaščito.

9. Za socializacijo veleobrato in za agrarno reformo itd.

Ta letak Združene delavske liste je spisal sam Gustinčič. Kdor temu ne veruje, mu pokažemo Gustinčičev rokopis tega letaka.

Minulo je nekaj mesecev. Razpisane so bile državnozbornske volitve. Socialistična stranka in skupina »Zedinjenje« sta prvi predlagali dekalistom, da gremo zopet skupno v volitve, da manifestiramo prebujenje združenega proletariata.

Tisti, ki so takrat spisali ta skupen letak, so pa sedaj zatajili svoje prejšnje lastne besede.

Delavci, primerjajte ta letak s pogajanjem za skupno fronto pri sedanjih volitvah, pa boste jasno videli, kdo je topot razbil skupen nastop. In zakaj so ga razbili? Ali so se razmere od oblastnih volitev kaj izpremenile? Nič! Volja po enotnosti se je med delavstvom v tem času še bolj okrepla. Zelezničarji so med tem spoznali klerikalce. Združena delavska lista bi to pot dobila sigurnih 20.000 glasov in več poslancev.

In v takem položaju gredo dekalistični vodje razbit skupno listo! Zakaj? Ker ne marajo služiti proletariatu, ker služijo raje tistim, ki so mnenja, da se mora topot nastopiti proti socialistom.

Socialistična stranka in skupina »Zedinjenje« sta za skupno listo, kakor sta bili pri zadnjih oblastnih volitvah.

Za to skupno listo bodo glasovali tudi vsi pošteni levčarski delavci, ki bo na ta način pomagali zavednemu delavstvu do zmage.

Delavci, ostanimo enotni!

Zedinjasa.

no, pa storite kar ste itak storili: pojdite v smrt!

Sedaj so na vrsti samomori. Prej so bile 8 let na vrsti ujedinjene politične korupcije, kraje in nasilja. 8 dolgih let je trajalo, in, na žalost, še traja, slovesna orgija debele uje-

dinjene in svobodne jugoslovanske buržuazije; 8 let že pije šampanjec in je piščance; in še pije in še je. In nekdo mora plačati račun — in kdo naj ga plača; kdo drugi kot Kobani in Heinzl?!

Sedaj so na vrsti samomori . . .

Okrajna konferenca v Trbovljah.

Trbovlje, 25. julija.

V nedeljo, dne 24. julija tl. se je sestalo v Del. domu v Trbovljah nad 150 zaupnikov in Laškega sreza na svoji konferenci, da premotri položaj za predstoječe državnozborske volitve.

Sodr. Krušič je otvoril konferenco ter podal izčrpno poročilo o pogajanjih med našo stranko ter Dekalisti in bernotovci, ki so po svoji stari navadi tudi sedaj skupni nastop odklonili. To je izzvalo, naravno, med navzočimi veliko ogorčenje. Ss. Klenovšek in Siter sta v poedinih slučajih dokazala, s kakšnimi »argumenti« se je enotnost odklonila, nakar je konferenca soglasno sprejela naslednjo resolucijo:

Konferenca zaupnikov iz sreza Laškega, vršča se dne 24. julija tl. v Del. domu v Trbovljah, najodločneje protestira proti razbijaški politiki

grupe »Enotnosti«. Dekalisti in skupina bernotovcev, ki sta onemogočila skupen nastop pri predstojećih skupščinskih volitvah ter sklone, da bo vse storila, da izve zadnji delavec za njihove zlobne namene in gre preko njih skupno v volitve na temelju programa in parole SSJ. Napadi, ki jih mrgoli v njihovih časopisih na naše sodruge, Siterja, Uratnika itd., imajo le namen škodovati delavskemu gibanju in njegovi konsolidaciji.

Za kandidata je bil soglasno izvoljen s. Sitter Ignac, za namestnika pa s. Baraga Ivan, železničar iz Brežic.

Pa je zopet nov dokaz, da delavstvo gre preko Gustinčiča in Bernota enotno v volilno borbo. 11. septembra bo definitivno pokazalo, da za sovražnike delavske enotnosti ni več mesta med našim delavstvom.

Ogledalo klerikalne morale.

Da ima klerikalizem zgolj namen zatemnjevati zdrav človeški razum v korist kapitalizma in reakcije, to je menda danes že znano vsakomur, kdor le količkaj misli s svojimi možgani. Da, in tudi klerikalizem se tega zaveda. Klerikalizem hvali in služi navzgor samo zlatemu teletu, navzdol pa propagira takozvani krščanski socializem. Ako kdo zasleduje klerikalno časopisje, vidi, kako gosp. Korošec zagovarja velekapital in veleindustrijo, pod katero spada tudi Trb. prem. družba in kako klerikalci glasujejo za kapitalistični proračun, s katerim se jemlje delavstvu še zadnji košček kruha. Pa vzemimo »Pravico«, glasilo krščanskih socialcev (druga stran ogledala klerikalne morale) ta pa zopet graja krivice, ki se gode

delavstvu. Zabavlja čez TPD in sploh vso nesocialnost meščanske družbe.

Pa se vprašajmo, kako se to uje ma? V Zagorju je bil n. pr. pri volitvah izvoljen za župana po »Slovenčevci« logiki komunist Martin Repovž. Taisti »Slovenec« z dne 14. tm. pa zahteva na vse pretege od oblasti (ki je v klerikalnih rokah) naj razpusti ta strašni komunistični odbor v Zagorju. Ker so pa v Zagorju tudi takozvani krščanski socialci, pa mora seveda »Pravica« z dne 14. tm. odločno protestirati proti razpustu. O ironiji! Vprašamo sedaj oficijelne klerikalce in od njih odvisne krščanske socialce, kdo izmed njih je bolj hinavski? To je ogledalo klerikalne morale, ki na dve strani kaže, na obeh pa se vidi črno.

Iz ljubljanske oblastne skupščine za zaščito stanovanjskih najemnikov.

Večina proti nujnosti predloga.

Ker poteče z dnem 1. novembra tl. sedaj veljavni zakon o zaščiti najemnikov, je trboveljski župan s. Sitter, stavlil v ljubljanski oblastni skupščini naslednji nujni predlog za podaljšanje stanovanjskega zakona:

»Veljavnost sedanjega stanovanjskega zakona ima poteči dne 1. novembra 1927.

Ni mi treba iznova dokazovati nujne potrebe, da se veljavnost stanovanjskega zakona podaljša.

Tudi je nujno potrebno, da se stanovanjski zakon izboljša tako, da bo nudil gospodarsko slabotnim slojem večjo in uspešno zaščito. Potrebno je tudi, da se zopet prizna stanovanjska zaščita malim rokodelcem in obrtnikom.

Ministrstvo za socialno politiko ravno sedaj pripravlja anketo o vprašanju, ali naj se veljavnost stanovanjskega zakona podaljša. Potrebno je, da se tudi ljubljanska oblastna skupščina odločno izreče za podaljšanje veljavnosti stanovanjskega zakona in tudi za njegovo izboljšanje v prid najemnikom.

Stavim nujni predlog:

Oblastna skupščina naj ministrstvu za socialno politiko brzojavnim potom izreče svojo odločno zahtevo,

Celje.

Organizacije in zaupniki SSJ v srezih Celje-Vransko lin Šmarje-Rogatec, naj se glede volilnih shodov in agitacije sploh, obračajo na »Srezi volilni odbor SSJ« Celje, Vodnikova ulica 3, ki bo sporazumno z oblastnim odborom SSJ v Mariboru vodil agitacijo v teh dveh srezih. Glede shodov opozarjamo sodruge in organizacije, da jih morajo prijaviti volilnemu od-

boru najmanj osem dni pred dnevom, ko se shod vrši in naznaniti uro in lokal. Srezi volilni odbor SSJ v Celju.

Krajevna organizacija SSJ v Celju ima redne sestanke vsako sredo ob 7. in pol uri v delavskem tajništvu, kjer se istočasno vršijo tudi redne seje krajevnega političnega odbora. Sodruge prosimo, da to upoštevajo ter se sestankom in sej udeležijo.

Pojte no se soliti! Zадnja »Enotnost« poroča med drugimi flauzami

tudi to, da so socialisti dne 17. julija šli zborovat v »sokolski« Narodni dom, češ, glejte jih social patriote, kako se družijo z demokratsko buržuazijo. V istem stavku pa brez sramu poroča tudi, da so dekalisti in bernotovci zborovali v »Unionu«, dekalisti celo v sobi, kjer imajo demokratje redne tedenske sestanke in kjer redno zboruje tudi celjska »Orjuna«! Če še dodamo, da se »Union« imenuje tudi »Celjski dom« in da je bil enkrat »Deutsches Haus«, pride mo do zaključka, da je imela »Enotnost« grd namen varati nepoučeno delavstvo s tem, da je napisala gornjo notico na račun naše stranke. No, delavstvo že samo ve, kam pes tace moli, zato še enkrat: **Pojte se soliti!**

»Socialisti so napadali sovjetsko Rusijo« je nadalje naznanila »Enotnost« delavski javnosti, ni pa povedala v čem obstojajo ti »napadi«. Če smatrajo gospodje okoli »Enotnosti« za napadanje sovjetske Rusije ugotovitev neizpodbitnega dejstva, da je Čičerin šel na banket k italijanskemu kralju in da hodijo sovjetski poslaniki po raznih dvorih, je to vprašanje dobrega želodca in občudovanja vredne brezobzirnosti, ki se jo tudi v tem slučaju lahko karakterizira za prav grdo varanje poštene delavske javnosti!

Ta je pa še najlepša! V nedeljo 24. tm. popoldne se je iz Maribora pripeljala z brzovlakom neka frajla iz Ljubljane, ki je v Celju raztrosila vest, da so se poganjanja v Mariboru razbila zopet po krivdi Erzena, ki je na zborovanju rohnel »po svoji navadi«. Bernovec, ki je to našemu sodruhu povedal je na vprašanje, za-

Dnevne novice.

Kandidatna lista SSJ v Ljubljani. Na naši konferenci v Ljubljani sta bila izbrana za kandidata v Ljubljani sodruha **Mlinar in Kitek**. Za ljubljansko okolico je bil izbran sod. **Likar**.

Pozdrav dunajskim žrtvam. Naš zbor v Celju, o katerem smo zadnjič poročali v našem listu, je sprejel tudi daljši telegram na naše dunajske sodruge, v katerem pozdravlja naša stranka vse dunajske žrtve plemenite delavske borbe, želeč zmagati proletarijata nad fašizmom in nepravdo.

Delavstvo in razbitje pogajanj za enoten nastop. Ob priliki nedeljske konference moramo ugotoviti to, da so se mnogi pristaši Dekalistov, in to oni, ki so stali do zadnjega čača v ospredju, izjavili proti Gustinčiču in Klemenčiču in so z vso vehemenco zagovarjali sprejetje predlogov, soglasno sklenjenih na mariborski konferenci. — Po konferenci je razjarjeno delavstvo, ki je bilo navzoče na konferenci v velikem številu, dalo duška svojemu ogorčenju nad postopanjem Gustinčiča in Klemenčiča in bi jih tudi dejansko napadlo, da niso vmes posegli naši sodruzi. Eno je že gotovo, da bo šlo mariborsko delavstvo v boj za enotno kandidatno listo, ki jo bo te dni definitivno postavilo. — Prav je, da so delavci v Mariboru enkrat mogli spoznati mentalitet ljudi, ki hočejo danes vladati nad delavskim gibanjem in še boljše se nam zdi, da so voditelji, kakor Gustinčič in Klemenčič, enkrat videli, da se z mariborskim delavstvom ne more nihče igrati in da tudi v Mariboru vladajoče enotnosti ni mogoče razcepiti. Nadaljni dogodki bodo to še bolj jasno osvetlili. — To je torej rezultat javne konference v Mariboru, kojo so si Gustinčič in »Naprejevci« želeli. To naj bo pa tudi delavcem v drugih krajih dober nauk, da bodo končno spregledali in obračunali.

Nacionalizacija Kranjske hranilnice ali vest se oglašja. Izpregovorili smo zadnjič, da se je pri likvidaciji Kranjske hranilnice v Ljubljani določilo znesek 2.800.000 Din rezervnega sklada za nekako odkupnino take rekoč članom Kranjske hranilnice, čeprav moralno ti nimajo pravice do sklada. Mi smo morali načeti to vprašanje in sedaj sta se že oglašila demokratsko »Jutro« in večni sofist »Narodni dnevnik«. »Jutro« priznava, da je razdelitev rezervnega sklada na tak način napačna, ne pridruzuje se pa našemu predlogu, da naj se

Osvežiš s kopeljo telo si mlado, še bolje pa s »CLIO« šumečo limonado.

kaj ni ona frajla povedala resnice, namreč, da je mariborsko delavstvo sklenilo skupen nastop pri volitvah preko volje ljubljanskih dekalističnih in bernotovskih kolovodij, ki so se izjavili proti skupnemu nastopu, odgovoril, da je dolžnost njihovih zaupnikov, da razširjajo med delavstvom neresnične vesti! To sporočamo delavstvu mariborske oblasti brez razlike, da bo vedelo, kako si ti ljudje predstavljajo delo za skupen nastop in koristi delavstva!

Kultura.

»Križa«, socialna drama v šestih slikah, spisal Rudolf Golouh, je izšla v založbi »Del. politike«. O tej drami, ki obravnava na nov, originalen način, socialne in politične borbe današnje dobe in ki je izzvala v javnosti veliko zanimanje in živahne komentarje, prinesemo daljšo recenzijo izpod peresa znanega slovenskega literarnega kritika. Za danes opozarjamo vse naše sodruge in čitatelje ter vsa naša kulturna društva ter delavske organizacije vobče, da naj naroče to velezanimivo dramatsko delo iz našega socialnega življenja. Knjiško se naroča pri upravi »Delavske politike« v Mariboru, Ruška cesta 5. Cena posamezne knjige, ki je izšla v lični obliki in na finem paprju, Din 15.

ta izdatni znesek naložil v ljubljanskem obligacijskem posojilu za stanovanjsko akcijo in obresti porabijo za dobrodelne namene, kakor določajo pravila Kranjske hranilnice. Sofistični »Narodni dnevnik«, ki pravi, da je neodvisni dnevnik, odločno zagovarja sklep o likvidaciji Kranjske hranilnice, ki je bil napravljen v smislu dogovora med klerikalci in radikali (gotovo tudi Nemci, ki jih pa N. D. zamolči, da ne izda popolne mešetarije). Zamolči pa popolnoma tudi razpolaganje z rezervnim sklodom, kakor da bi se o njem sploh ne bilo napravilo nobenega dogovora in sklepa. V članku naglašajo N. D. dalje, da se je pri nacionalizacijah mnogo grešilo in servira ljubljanski Kazino, da bi s tem prikril to, kar se je zgodilo pri Kranjski hranilnici. Toda to seveda ni nič novega, ker smo mi o tem vprašanju že tudi povedali svoje mnenje. Ves članek N. D. izzveni v dolgo pridigo, kako se mora dobro in narodno gospodariti in pa z grozno, če ne boste tihi, vam pa namečemo grehov na hrbet, da se boste krivili. Resen list bi grehe naštel, pojasnil pa tudi zadevno vprašanje likvidacije rezervnega sklada Kranjske hranilnice. Groznica, ki jo izraža omenjeni list, pa ima značaj zaplotne politike, ne pa iskrene stvarnosti, s katero se vedno baha. Zastavljene vprašanja, ali se je in kako, ter zakaj se je rezervni sklad hranilnice razdelil med društvenike, ki nimajo do njega moralne pravice, še ni pojasnjeno. Odgovorni za tak sklep so pa v prvi vrsti klerikalci in radikali, ki so morali vedeti, da ta rezervni sklad obstoji in bi bili napravili tak dogovor, ki bi odgovarjal javni morali, če bi le bili hoteli. Dokler torej tega čina ne popravijo, naj ne govore o drugih in naj drugih ne poučujejo in kriče kakor tisti, ki je vzklikal »držite tatu«. Menda je jasno, da zapravljanje tako znatnega zneska ni dobro »narodno« gospodarstvo!

Enotna fronta.

»Savez železničarjev Jugoslavije« je strokovna organizacija železničarjev, ki stoji na razredni podlagi. Trn v peti je ta organizacija gospodi, voditeljem »Zveze«. Njen tajnik s. Stan-ko jim je protidržaven element, komunist, ki ima celo zveze z Moskvo. In trudijo se, da bi »Savez« in njegovega tajnika kolikor mogoče očrnili v krogih in na mestih, ki imajo v rokah oblast, ter organizacijo, ozir. nje-

Veliko poletno veselico

priredi **Delavsko telovadno društvo Svoboda v Studencih** v telovadnici dne 31. julija t. l. Telovadni nastopi itd. Nato ples, šaljiva pošta itd. Sodeluje priljubljena pekrska godba. Bratska društva se naprošajo, da ne prirejajo ta dan nobenih vesellic, ker je čisti dohodek te prireditve namenjen kritju gradbenih stroškov za telovadnico.

nega sedanega tajnika s. Stankota, kot železniškega uradnika zlomili. To je ena ataka.

Druga ataka pa je ta, da voditelji in voditeljski okrog »Enotnosti« organizacijo in pred vsem s. Stankota že nekaj časa sem blatijo in napadajo z revolucionarno časnikarsko gesto, slikajoč ga, kot nerevolucionarnega tajnika, oportunisto, ki noče akcij in je — med vrstami »Enotnosti« povdarjeno — škodljivec organizacije.

»Zvezarji« (torej meščansko-fašistično društvo) se trudijo »Savez« in njegovega tajnika pred policijo naslikati kot protidržaven element, da tako zdrobijo proletarsko razredno strokovno organizacijo.

»Enotnost« (levičarji, ki jim je revolucionarnost začetek in konec) pa pred delavstvom hoče diskreditirati »Savez« in njegovega tajnika, da se zdrobi, oziroma razcepi proletarska razredna strokovna organizacija. In to zato, ker se na neodgovorne voditelje in voditeljske »Savez« noče ozirati.

Dva ekstremista, fašizem in anarhizem sta v enotni fronti proti »Savezu železničarjev« in njegovemu tajniku s. Stankotu.

Da je res, prečitajte si komunikacijo »Zvezarjev« v »Jutru« od 23. julija 1927 in nastopanje vodstva posebno v zadnjem času in pa številke »Enotnosti« od junija meseca tl.

Člani »Saveza železničarjev Jugoslavije«, kaj pravite Vi k temu? Kako je Vaše mnenje o tej enotni fronti? Kakšna je Vaša beseda k takemu delovanju »Enotnosti« in »Zveze«? Ali ste zato, da se »Savez« spremeni v »državotvorno organizacijo«, kakor je »Zveza«, ali pa, da se »revolucionari-

ra«, kakor neodgovorni voditelji in voditeljski okrog »Enotnosti«.

Star železničar, 15letni član rezredne organizacije.

Maribor

Javen shod Saveza metalških radnika, podružnica Tezno, se vrši v četrtek, dne 28. tm., ob 5. uri zvečer v gostilni Škop.

Poziv vsem strokovnim organizacijam v mariborski in ljubljanski oblasti. Društvo stanovanjskih najemnikov za mesto Maribor in okolico poziva vse strokovne organizacije državnih in privatnih nameščencev, kakor tudi druge na stvari zainteresirane organizacije, da mu pošljejo nemudoma svoja dobro utemeljena mišljenja »za« ali »proti« ukinitvi stanovanjskega zakona s 1. nov. 1927. Vloge naj bodo naslovljene na Ministrstvo za socialno politiko v Beogradu, vposlati pa jih je na Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor in okolico, pošta Maribor, Rotovski trg, kjer se dobijo tudi potrebni nadaljni podatki. Pripominjamo, da je zadeva zelo važna in nujna. Najemniki vseh slojev zganite se! Po toči zvoniti bo prepozno. Odbor.

Člani naših kulturnih društev in sploh, ki imajo veselje do dramatične umetnosti, če so že igrali ali ne, naj se takoj prijavijo pri upravi »Del. politike« v Mariboru, Ruška c. 5. Gre za nov dramatski ansambl, ki bi nastopil v Mariboru in v provinci.

Poziv. Za časa počitnic odidejo cele družine iz mesta na deželo in pustijo stanovanja zaklenjena za daljšo dobo brez posebnega nadzorstva, kar izrabljajo spretni tatovi, ki se znajo

kljub raznim ključavniciam vtihtapiti v zapuščenem stanovanju in izvršitev občutljivih tatvin. V zapuščenem stanovanju mirno zberejo, kar je najboljšega in odidejo. Da se po možnosti zabrani take tatvine, odredil je kr. policijski komisariat posebne patrole, ki bodo imele nalog nadzorovati taka stanovanja. V to svrhu naj vsakdo pred odhodom za daljši čas, javi odhod v uradnih urah pri kriminalnem oddelku policijskega komisarijata, Slomškov trg 1/II., soba št. 16, kjer se dobi še nadaljna navodila.

Hrastnik.

Na veliko vrtno veselico vabijo delavci kem. tovarne v Hrastniku vse sodruge in sodruge iz vseh krajev. Veselica se bo vršila 15. avgusta, ob 2. popoldne, pri gostinčarju Francu Plazniku pri Dragi v Hrastniku. Svira trboveljski šramel pod vodstvom Fr. Laznika. Za dobro svežo pijačo in topla jedila skrbi gostilničar. Na sporedu je: srečolov, šaljiva pošta, ples in druge zabave. Vstopnina za obitelj 5 Din, posamezne osebe 3 Din. Stranske goste se pričakuje pri opoldanskih vlakih. K obilni udeležbi vabi odbor.

Trbovlje.

Zahvala. Podpisani se najiskrenejše tem potom zahvaljujem sodrugom iz Osrednje in Grižok delavnice, ki so mi ob moji dolgotrajni bolezni priskočili na pomoč, ter mi darovali Din 273. — Ivan Šribar, Loke-Trbovlje.

Bizovik pri Ljubljani.

V nedeljo, dne 24. julija 1927 se je vršil v Bizoviku volilni shod v Bizzakovi gostilni. Shod je bil dobro obiskan. Razpravljalo se je o občinskih volitvah, ki se bodo vršile začetkom prihodnjega meseca. Sodrug Mihevc je v markantnih besedah orisal gospodarsko politiko v državi v splošnem. Med drugim je slikal propad gospodarstev v Sloveniji. V državi, ki se šteje med zmagovalne države, je na primer leta 1920, prišlo na boben 18 posestev za 99.971 Din prezadolženih zemljišč; leta 1925 pa je bilo že 481 družb za 58.962.934 Din

zadolženih posestev. Tako se zavedajo dolgovi bolj in bolj v kmečka posestva. Vsa Nemčija, kot poražena država, pa je imela leta 1920, 25.000 družb in l. 1925 pa le še 400. Kakršno pa je gospodarstvo v celi državi, tako je tudi v občinah. Iz Dobrunjske občine izmoghava vevška papirnica proletariat; ko postane delavec star, bolan in ni več sposoben za delo, ga vrže tovarna Dobrunjski občini v naročje, ki mora skrbeti zanj. Sedanji občinski odbor je skušal temu odpmoči in niti ni zahteval, da naj Vevška papirnica prispeva primerne občinske doneske, da bi občina za nesrečne siromake vzdrževala zavetišča za onemogle delavce. Občina zaradi tega deli takim delavcem, ki jih zadene taka usoda, potrdilo, da smejo prositi od hiše do hiše. Tako preskrbo trpinov, ki so služili vse življenje kapitalizmu, ne odgovarja niti najmanj moderni socialni misli. Govornik je končno apeliral na skupen nastop proletariata pri občinskih volitvah in žel buren aplavz. Iz početka shoda se je oglasil tudi Marcel Zorja, ki delavcem ni vedel kaj povedati.

Studenci pri Mariboru.

»Studenci pri Mariboru« je naslov 54 strani obsegajoči knjižici, katero je izdal krajevni šolski odbor v Studencih ob priliki proslave 50letnice ondotne šole. Ta knjižica se prijetno razlikuje od običajnih letnih šolskih poročil in pregledov, kakor so se navadno izdajala pri nas ob podobnih prilikah. Avtor namreč ne podaja suhoparnega razvoja šole, ki se je razvila tekom 50 let iz prvotne dvo-razrednice v šestrazredno deško, šestrazredno dekliško šolo ter v dvo-razredni otroški vrtec, ampak nam slika v glavnih obrisih zgodovinski razvoj tega važnega delavsko industrijskega kraja od početka pa do današnjih dni. Zato delce ni le poučnega, ampak tudi vzgojnega pomena zlasti za Studencane; saj tvorijo večino prebivalstva priseljenci iz najrazličnejših krajev. S pridom jo pa bode čital vsak, kdor se zanima za dogodke in razvoj okolice našega obmejnega Maribora. Knjižico se naroča pri krajevem šolskem odboru v Studencih pri Mariboru.

Naročajte in širite »Delavsko Politiko«! Zahtevajte jo v vseh lokalih, kamor zahajate! Kupujte edino v trgovinah, katere inserirajo v delavskih listih! Podpirajte svoj tisk, ker s tem jačate svojo moč!

Ne pozabite
da se je otvorila nova
modna in manufakturna
trgovina

PRI ZVEZDI

Na Glavnem trgu 11
kjer si nabavite vsa OBLAČILA
posebno pa še vseh vrst
PERILA po izredno
nizkih REKLAM-
NIH CENAH.

Nabirajte
novi
naročnike

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem prevzela od gosp. Josipa Štiblj

dellkatesno trgovino z vinotočem
v Gosposki ul. 36 (Tegetthoffova hiša).

Postregla bom cenj. gostom z najboljšim vinom ter vedno svežim zakuskom. — V zalogi imam najfinjše bonbone, kekse, vse vrste žganja in likerjev, posebno pa opozarjam pred odhodom na izlete na mojo trgovino cenj. turiste.

Za obilen obisk se priporoča

Franja Rotar.

L. MARIBORSKA DELAVSKA PEKARNA R. Z. Z. O. Z.

Ustan. 1898 **MARIBOR, TRŽAŠKA CESTA ŠTEV. 36—38** Telefon 324
Prodajalne v Slomškovi ulici šte. 2 in na Glavnemu trgu šte. 18

Moderno in higijensko urejena pekarna. — Priporočamo vsem organiziranim delavcem in delavkam naše okusno pecivo v polni teži. Ozirajte se pri zahtevanju peciva iz Delavske pekarnice pri vseh prodajalcih peciva na zavarovalno znamko D. P.

„ANKER“ DOMAČI HRANILNIKI

Srečke razredne loterije
2¹/₂% vojno-odškodninska renta proti
takošnjemu plačilu in na mesečne
obroke v bančni poslovalnici

Bezjak, Maribor, Gosposka ul. 25

Ali ste že preizkusili
„PROJA“ ječmenovo kavo?

Dobliva se jo povsod. Dobliva se jo povsod.